

Woord vooraf

Het jaar 2021 was opnieuw een jaar van de pandemie. Ons leven was allesbehalve normaal met onlineonderwijs, homeoffice, quarantaine, mondkapjes en anderhalf meter afstand. Het openbare leven viel nogal stil. Theaters, bioscopen, zwembaden, sportscholen, cafés en restaurants waren gesloten. Je kon maandenlang nergens naar toe, alleen naar de winkel, de arts en de apotheek. Voor velen van ons was dit een beproeving. De meesten misten sociale contacten, een enkeling genoot van de afgezonderdheid en de ongekende rust. Gelukkig kon je wel de natuur in en sporten. Mensen met een tuin hadden het aanzienlijk makkelijker dan mensen die in een flat woonden. Maar de mensen lieten zich in deze zware situatie ook van hun creatieve kant zien. Musici gaven concerten vanuit hun raam, mensen speelden tennis op het dak van hun huis. Nieuwe vormen van online communiceren werden ontwikkeld en de docenten werden gedwongen online leermethodes onder de knie te krijgen. Ondertussen voltrokken zich enorme tragedies in onze directe omgeving. Wij leden allemaal pijnlijke verliezen. Collega's, familieleden, vrienden en kennissen zijn het slachtoffer geworden van het virus. Iedereen kent mensen die aan Covid-19 zijn overleden. De televisiebeelden van lijdende mensen, overvolle ziekenhuizen en overspannen ziekenhuispersoneel drongen in ons huiskamer binnen. Ook economisch kwam de klap hard aan. Mensen werden werkloos, bedrijven gingen failliet, velen kwamen aan de rand van het bestaan terecht. Wij hopen allemaal dat het einde in zicht is, maar de naschokken van de pandemie zullen we waarschijnlijk nog lang ervaren, ook al is het virus veranderd in een minder gevaarlijke variant. Vooral bij de kinderen, bij de Covid-generatie, zullen we de nadelige effecten van de jaren van opsluiting later ongetwijfeld merken.

Voor vele academici was deze periode van vooral thuiszitten een tijd waarin er meer werd gelezen en geschreven. Dat hebben wij ook in de redactie gemerkt. Nog nooit werden zo veel teksten ingeleverd, zodat wij nu met het redactiewerk van drie nummers tegelijk bezig zijn. Wij kunnen alleen maar hopen dat de productiviteit van de onderzoekers en de interesse voor ons tijdschrift ook na de pandemie blijft aanhouden.

Dit nummer van *Acta Neerlandica* is, na vele themanummers, een gemengd nummer. De auteurs zijn deels oude bekenden, deels nieuwe gezichten. Ferenc Postma publiceert al jaren in ons tijdschrift en is ook lid van de redactieraad. Hij is een kenner op het gebied van peregrinatio academica en vooral de Hongaarse studenten in Franeker. Zijn artikel gaat over de bijdragen van Hongaarse studenten te Franeker in het *Album Amicorum* van Cornelis Burt Andriessen (1781–1782). De Engelstalige studie van János Éliás gaat eveneens over Hongaarse studenten in de 17de tot en met de 19de eeuw die aan West-Europese universiteiten studeerden en later als schoolmeester werkten in twee Oost-Hongaarse steden. Éliás is een nieuwe gast bij ons, maar met een indrukwekkende bijdrage. Hij is nog student aan de Universiteit Debrecen, maar we hopen dat hij zijn belangstelling voor geschiedenis in de komende jaren zal verdiepen en een loopbaan als onderzoeker zal beginnen. De tekst van Sándor Maticsák en Gábor Pusztai laten een geheel andere wereld zien, hoewel wij nog in de 18de eeuw blijven. Het gaat om walvisvaarders, wetenschappelijke expedities en ontdekkingsreizigers in Rusland. In hun bijdrage is de vertaling van een unieke Russische tekst opgenomen die over de aanwezigheid van Nederlandse walvisvaarders op Nova Zembla getuigt. De studie van Róbert Kerepeszki neemt de lezer mee naar de 20ste eeuw. Hij onderzocht wat in de Nederlandse pers omtrent de Hongaarse koningskwestie werd geschreven. Na de Eerste Wereldoorlog was Hongarije in een uiterst ingewikkelde situatie terechtgekomen. Na een verloren wereldoorlog, revoluties en militaire bezettingen was het land weer onafhankelijk, een koninkrijk zonder koning. Een rare situatie die voor speculaties en geruchten zorgde in de internationale pers. Kees Teszelszky schreef over de digitale bronnen die in Nederland beschikbaar werden gesteld voor onderzoek. Een ware goudmijn voor onderzoekers die op zoek zijn naar Nederlands-Hongaarse betrekkingen in de afgelopen eeuwen. Gedigitaliseerd materiaal van gemeentearchieven, bibliotheken en musea biedt een kans om via een digitale weg het verleden in te duiken. Teszelszky wijst ons de weg in het doolhof van deze virtuele wereld.

Naast wetenschappelijke bijdragen vinden we, zoals gewoonlijk in *Acta Neerlandica*, interviews, boekbesprekingen en korte bijdragen. De focus ligt op de culturele betrekkingen tussen Nederland en Hongarije. Wij hopen dat u ook van dit nummer zal genieten.

Gábor Pusztai